

Nr 10*Utlåtande i anledning av motioner om främjande av de mindre företagens exportmöjligheter.*

I de till bankoutsrottet hänvisade likalydande motionerna nr 546 i första kammaren av herr *Mattsson m. fl.* och nr 678 i andra kammaren av herr *Sjönell m. fl.* har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning angående de mindre företagens möjligheter att tillgodose behovet av exportkrediter samt beträffande möjligheterna att främja en aktiv försäljning på exportmarknaderna för småföretag i enlighet med vad i motionerna anförts.

Beträffande motiveringen för denna hemställan hänvisas till motionen I: 546.

Utskottet. Motioner i samma syfte som de nu förevarande väcktes även vid 1965 års riksdag. Bankoutsrottet inhämtade därvid yttranden från en rad remissinstanser, nämligen riksbanksfullmäktige, kommerskollegium, Aktiebolaget Svensk exportkredit, Företagareföreningarnas förbund, Svenska bankföreningen, Sveriges allmänna exportförening, Sveriges hantverks- och industriorganisation samt Svensk industriförening. Genom kommerskollegium inkom härutöver yttranden från rikets samtliga handelskamrar.

I sitt utlåtande över motionerna (nr 24) redovisade utskottet utförligt innehållet i remissyttrandena och kunde därvid konstatera, att av remissinstanserna endast Svensk industriförening hade klart tillstyrkt motionärernas förslag. Några remissinstanser hade ställt sig positiva till en utredning av endera av de båda i motionerna berörda huvudfrågorna. Bortsett från att en handelskammare sagt sig icke vilja motsätta sig en utredning, om än tvekan kunde råda rörande möjligheten att härigenom åstadkomma någonting väsentligt, hade övriga remissinstanser avstyrkt motionärernas förslag.

I fråga om exportfinansieringen påpekades från flera håll, att den verksamhet som bedrivs av exportkreditnämnden och av AB Svensk exportkredit i lika mån står alla kreditsökande företag till buds, oavsett deras storlek. Detta underströks också av utskottet, som förklarade att det inte syntes motiverat att inrätta ytterligare finansieringsinstitut med verksamheten inriktad endast på mindre företag.

I fråga om marknadsföringen utomlands erinrade remissinstanserna särskilt om den verksamhet som utövas av Småindustriens exportbyrå,

vars uppgift är att främja hantverkets och småindustriens export. Till byrå, som arbetar inom Sveriges allmänna exportförenings ram, utgår bidrag av statsmedel. Utskottet fann det inte heller på detta område erforderligt att inrätta något nytt organ. I likhet med flera remissinstanser uttalade utskottet vidare, att initiativ till främjande av svenska företags försäljning på utländska marknader lämpligen borde tas av företagen själva och deras organisationer. Utskottet avstyrkte motionärernas utredningskrav, som också avslogs av riksdagen.

Vad som anförts i de nu föreliggande motionerna har inte föranlett utskottet att ändra sin förra året uttryckta uppfattning. Utskottet vill ånyo understryka, att den institutionella apparat som erfordras för att tillhandahålla exportkrediter åt de mindre företagen och för att främja dessa företags försäljning på exportmarknaderna måste anses redan stå till näringslivets förfogande. Det måste enligt utskottets mening i första hand tillkomma de berörda företagen själva att draga försorg om att de befintliga resurserna för främjande av export från mindre företag blir utnyttjade och i mån av behov ytterligare utbyggda. Härvidlag bör de mindre företagens organisationer kunna göra en värdefull insats.

Åberopande vad här anförts hemställer utskottet,

att motionerna I: 546 och II: 678 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 22 februari 1966

På bankoutskottets vägnar:

C. G. REGNÉLL

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ståhle, Hilding, Gustaf Henry Hansson, Åke Larsson, Palm, Nils Theodor Larsson, Lundberg och Larfors;

från andra kammaren: herrar Regnéll, Börjesson i Glömminge*, Bengtsson i Landskrona, Ekström i Iggesund, Rask*, Löfgren, fru Hörnlund och herr Hyltander*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar *Nils Theodor Larsson* och *Börjesson* i Glömminge, vilka ansett att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»I de föreliggande motionerna begäres en utredning angående de mindre företagens möjligheter att tillgodose behovet av exportkrediter samt be-

träffande möjligheterna att främja en aktiv försäljning på exportmarknaderna för småföretag.

Den svenska handelsbalansen har under senare tid undergått en allvarlig försämring. Underskottet i bytesbalansen har vuxit till en storlek som gör att situationen ur många synpunkter måste betecknas som synnerligen allvarlig. Åtgärder är därför nödvändiga för att stimulera exporten. Bland de mindre företagen torde det finnas outnyttjade resurser, som med stimulans från det allmänna skulle kunna medverka till att förbättra situationen inom utrikeshandeln.

Flera organ är redan sysselsatta med att hjälpa företag som söker exportkrediter. Hittills har emellertid tyngdpunkten i samhällets insatser lagts på de större företagen. Särskilda åtgärder behöver därför vidtagas för att stimulera exporten från de mindre företagen och därmed skapa möjligheter för ett bättre kapacitetsutnyttjande. De alternativ som nämns i föreliggande motioner bör bli föremål för skyndsamt utredning.

Utskottet finner det lämpligt att en översyn sker av de försäljnings- och reklamvägar som står småindustrien till buds vid exportaffärer. Man bör pröva att genom ett speciellt organ främja småindustriens försäljningsinsatser på exportmarknaderna. I sammanhanget bör också övervägas tillskapandet av en speciell avdelning inom AB Svensk exportkredit med inriktning på de mindre företagens exportfrågor.

Det är angeläget att de organ och de möjligheter som står företagen till buds när det gäller hjälp i samband med export bringas till företagarnas kännedom. En upplysningsbroschyr som kunde utges av staten i samarbete med Småindustriens exportbyrå bör snarast framställas.

Aberopande vad här anförts hemställer utskottet,

att riksdagen med bifall till motionerna I:546 och II: 678 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående de mindre företagens möjligheter att tillgodose behovet av exportkrediter samt beträffande möjligheterna att främja en aktiv försäljning på exportmarknaderna för småföretag.»